ҒТАМР (https://grnti.ru/) DOI (Ғылым департаменті маманы береді)

А.Ж. Мергенбаев [1*], А.И. Шумейко [2]
[1] Университет, қала, ел
[2] Университет, қала, ел
*e-mail: хат-хабар алушы автордың эл.поштасы
Барлық авторлардың ORCID ID

МАҚАЛА ТАҚЫРЫБЫ

Мақаланың тақырыбы зерттеудің мазмұнына, мақсатына және нәтижелеріне сәйкес келуі, дәл, ақпараттық, қысқаша және жұмыстың ғылыми жаңалығын көрсетуі керек.

[150-300 сөз].

Андатпа зерттеу атауына, мазмұнына, мақсатына және нәтижелеріне сәйкес келуі керек. Жұмыстың өзектілігін қысқаша негіздеу, оның ғылыми жаңалығы мен ерекшелігін көрсету қажет. Андатпада зерттеудің мақсаты, нысаны, әдістері, негізгі нәтижелері мен қорытындылары ұсынылуы керек. Мәтін ақпараттық, дәл, қысқа болуы керек және жүргізілген зерттеу туралы жалпы түсінік алуға мүмкіндік беруі керек. Сілтемелерді, формулаларды немесе аббревиатураларды қажетсіз қосуға болмайды

Түйін сөздер: 5-7 түйін сөз.

(рәсімдеу талабы: Андатпа, түйін сөздер — Times New Roman, қәріп өлшемі 10 кегль, ені бойынша туралау, жол аралығы: бірлік, абзац шегінісі: 0,8 см)

А.Ж. Мергенбаев [1*], А.И. Шумейко [2]
[1] Университет, город, страна
[2] Университет, город, страна
*e-mail: эл.почта корреспондирующего автора
Указать ORCID ID всех авторов

Заголовок статьи

Заголовок статьи должно соответствовать содержанию, цели и результатам исследования, быть точным, информативным, лаконичным и отражать научную новизну работы.

[150-300 слов].

Аннотация должна соответствовать названию, содержанию, цели и результатам исследования. Необходимо кратко обосновать актуальность работы, отразить ее научную новизну и специфику. В аннотации должны быть представлены цель исследования, объект, методы, основные результаты и выводы. Текст должен быть информативным, точным, лаконичным и позволять получить общее представление о проведенном исследовании. Не следует включать ссылки, формулы или сокращения без необходимости.

Ключевые слова: 5-7 ключевых слов.

(требования оформления: Аннотация, ключевые слова — Times New Roman, размер шрифта 10 кегль, выравнивание по ширине, межстрочный интервал: одинарный, абзацный отступ: 0,8 см)

A. Mergenbayev[1,*], A. Schumeyko[2]
[1] University, city, country,
[2] University, city, country,
*e-mail: { corresponding author's e-mail }

Title of the article

The title of the article should correspond to the content, objectives, and results of the research, be precise, informative, concise, and reflect the scientific novelty of the study.

[150-300 words].

The abstract should correspond to the title, content, objectives, and results of the research. It should briefly justify the relevance of the study and reflect its scientific novelty and specific features. The abstract must include the research objective, object of study, methods used, main results, and conclusions. The text should be informative, accurate, and concise, providing a general understanding of the conducted research. References, formulas, and abbreviations should not be included unless necessary.

Key words: 5-7 key words.

(formatting requirements: Abstract, keywords — Times New Roman, 10 pt, justified alignment, line spacing: single, paragraph indent: 0.8 cm)

Мақаланың келесі құрылымы ұсынылады:

- Кіріспе;
- Әдебиеттерге шолу;
- Әдіснама;
- Нәтижелер мен талқылау;
- Қорытынды;
- Әдебиет

(рәсімдеу талабы: Андатпа, түйін сөздер — Times New Roman, қәріп өлшемі 10 кегль, ені бойынша туралау, жол аралығы: бірлік, абзац шегінісі: 0,8 см)

Кіріспе

Кіріспе ғылыми мәселенің қазіргі жағдайын талдауды, зерттеудің өзектілігі мен қажеттілігін негіздеуді, сондай-ақ нақты тұжырымдалған мақсатты, ғылыми мәселені, гипотезаны (бар болса) және зерттеу міндеттерін қамтуы керек.

Әдебиеттерге шолу

Бөлімде мақаланың тақырыбына тікелей қатысты қазіргі заманғы отандық және шетелдік зерттеулердің талдауы болуы керек. Библиографиялық база өзекті, көлемі жағынан жеткілікті, ғылыми негізделген және зерттеу мақсаттарына сәйкес болуы керек. Әдебиеттерді талдау сыни сипатта болуы керек, бар ғылыми тәсілдерді, пікірталас сұрақтарын және зерттеу олқылықтарын анықтауы керек. Әдебиеттерге шолу ғылыми проблеманы қоюға, гипотезаны тұжырымдауға (бар болса), жұмыстың мақсаттары мен зерттеу міндеттеріне қисынды түрде әкелуі керек.

Жұмысқа қатысы жоқ көптеген сілтемелерге немесе өз жетістіктеріңіз туралы орынсыз пікірлерге, алдыңғы жұмыстарыңызға сілтемелерге ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ.

Әдіснама

Бөлімде зерттеу методологиясы, соның ішінде зерттеу дизайны, деректерді жинау процедуралары, байқауларды таңдау критерийлері және үлгілеу сипаттамалары егжей-тегжейлі сипатталуы керек. Таңдалған талдау әдістері, модельдері мен құралдары зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне сәйкес келуі және ғылыми негізделуі керек. Қолданылатын жабдықты, бағдарламалық жасақтаманы, деректер көздерін көрсетіп, олардың сенімділігін растау керек. Әдістеменің сипаттамасы басқа зерттеушілердің зерттеуді жалғастыру мүмкіндігін қамтамасыз етуі керек.

Сандық әдістерді қолданған кезде статистикалық маңыздылық көрсеткіштерін, сенімділік аралықтарын, әсер өлшемдерін және модельдердің сапа көрсеткіштерін ұсыну

қажет. Авторларға нәтижелердің тұрақтылығын тексеру, сезімталдықты талдау және зерттеу дизайнында қарастырылған болса, бақылау топтарын немесе салыстыру механизмдерін пайдалану ұсынылады. Іріктеме репрезентативті және зерттеу мақсаттарына жету үшін жеткілікті болуы керек, ал статистикалық, эконометрикалық және басқа аналитикалық әдістерді қолдану дұрыс және негізделген болуы керек.

Нәтижелер және талқылау

Бұл бөлімде зерттеу нәтижелері дәйекті, қисынды және қойылған мақсат пен зерттеу міндеттеріне толық сәйкес ұсынылуы керек. Ұсынылған деректер ұсынылған гипотезаларды растау немесе жоққа шығару және жасалған қорытындыларды негіздеу үшін жеткілікті болуы тиіс. Нәтижелерді талдау артық сипаттамаларсыз және негізсіз интерпретациялауы жоқ мазмұнды болуы керек, сондай-ақ алынған нәтижелердің жеткіліксіз дәлелдерін болдырмауы керек.

Талқылау нәтижелерді түсіндіруді, олардың ғылыми және практикалық маңыздылығын және бұрын жарияланған зерттеулердің нәтижелерімен салыстыруды қамтуы керек. Зерттеу барысында алынған жаңа нәтижелерді, тұжырымдамаларды, әдістерді, модельдерді, тәсілдерді немесе интерпретацияларды қоса алғанда, жұмыстың ғылыми жаңалығын ұсынуға ерекше назар аудару керек.

Қолжазбаны рәсімдеуге қойылатын талаптар

Суреттер, кестелер, графиктер мен диаграммалар қолжазбаның жалпы көлемінің 20% — нан аспауы тиіс (негізделген жағдайларда-30% - ға дейін).

Кесте 1

Кесте атауы

Экономикалық Көрсеткіштер	Әлеуметтік көрсеткіштер	Экологиялық көрсеткіштер
ЖІӨ Өсімі	Білім деңгейі	Ауа сапасының индексі
Инфляция деңгейі	Жұмыспен қамту деңгейі	Судың сапасы
Инвестициялар көлемі	Халық санының өсуі	Көмірқышқыл газының шығарындылары
Экспорт көлемі	Медициналық көмекке қол жетімділік	Энергия тұтыну

Ескерту: [ ] әдебиет негізінде автормен құрастырылған

****(рәсімдеу талаптары: кесте мәтіні - Times New Roman, қаріп өлшемі 9-11 кегль, ені бойынша туралау)***

Сурет 1

Сурет атауы



Ескерту: [ ] әдебиет негізінде автормен құрастырылған

**** Суреттер сапалы және JPEG (300dpi) форматында болуы керек.***

Теңдеу

Теңдеулер мен формулаларды Mathtype-те теріп, беттің оң жағындағы жақшадағы араб цифрларымен дәйекті түрде нөмірлеу керек. Оларды қоршаған мәтіннен бір бос орынмен бөлу керек.

$$\Delta T(r_b,t)=\frac{q}{4\pi\lambda}\int_{r/2\sqrt{at}}^{\infty}\frac{e^{-\beta^2}}{\beta}d\beta \qquad (1)$$

где:

$\Delta T(r_b,t)$ – белгілердің атаулары;

q – белгілердің атаулары;

λ – белгілердің атаулары;

Қорытынды

Қорытындылай келе, зерттеудің негізгі нәтижелерін қорытындылап, жұмысты қорытындылау қажет. Қорытындылар алынған нәтижелерден тікелей алынуы керек, логикалық негізделген, дәл болуы керек және негізсіз жалпылау мен тұжырымдарды қамтымауы керек. Зерттеудің мақсатына қаншалықты қол жеткізілгенін және алға қойылған ережелер мен гипотезалар расталғанын көрсету керек.

Бөлімде зерттеудің мақсаты мен әдістерінің, негізгі нәтижелерінің, ғылыми тұжырымдарының қысқаша мазмұны, сондай-ақ зерттеудің ғылыми білімді дамытуға қосқан үлесі көрсетілуі тиіс. Әрі қарайғы зерттеулердің перспективаларын, практикалық қолдану мүмкіндіктерін, алынған нәтижелерді немесе әзірленген шешімдерді енгізу ұсынылады.

Қаржыландыру

Донор ұйымының атауы мен грант нөмірін қоса алғанда, зерттеуді қаржылық қолдау туралы ақпарат (бар болса). Сыртқы қаржыландыру болмаған жағдайда бұл бөлім берілмеуі мүмкін.

Мүдделер қақтығысы

Зерттеу нәтижелеріне әсер етуі мүмкін кез-келген қаржылық, жеке немесе кәсіби қатынастарды ашу. Мүдделер қақтығысы болмаған жағдайда келесідей көрсетілуі керек: авторлар мүдделер қақтығысының жоқтығын мәлімдейді.

Авторлар үлесі

Бұл бөлімде әр автордың CRediT taxonomy-ге сәйкес қосқан үлесі көрсетілуі керек. "Авторлардың үлесі" бөлімі екі немесе одан да көп авторлары бар қолжазбалар үшін міндетті болып табылады. https://credit.niso.org

Рекомендуемая формулировка:

Автор 1 Ф.И.О.: концептуализация, методология, проведение исследования, написание – первоначальный вариант. Автор 2: курирование данных, формальный анализ, визуализация, написание – рецензирование и редактирование. Автор 3: научное руководство, привлечение финансирования, администрирование проекта, написание – рецензирование и редактирование.

Мысал:

Авторлар үлесі

АШР: Тұжырымдамалау, зерттеу, мәліметтер жинау, жазу-түпнұсқа мақаланы дайындау.
ЗНК: Тұжырымдаманы әзірлеу, жазу-шолу және редакциялау, авторлық қадағалау.
ЕЖЖ: Методология, ресми талдау.
Барлық авторлар қолжазбаның жарияланған нұсқасымен танысып, онымен келісті.

Әдебиет

Библиографиялық тізім зерттеу тақырыбына сәйкес келуі, өзекті болуы және ғылыми мәселенің қазіргі жағдайын көрсетуі керек.

- Библиографиялық тізімде кемінде 20 дереккөз болуы керек, бұл ретте дереккөздердің жалпы санының кемінде 50% - ы ағылшын тілінде ұсынылуы тиіс.
- Түпнұсқалы ғылыми мақала 20-40 дереккөзден болуы ұсынылады.
- Шолу мақаласы 50-100 немесе одан да көп дереккөздерден болуы ұсынылады.
- Пайдаланылған дереккөздердің едәуір бөлігі соңғы 5-10 жылда жариялануы керек.
- Егер зерттеу тақырыбына сәйкес келсе, Scopus немесе Web of Science халықаралық дерекқорларында индекстелген рецензияланған ғылыми журналдардың жарияланымдарын қосу ұсынылады.
- Библиографиялық тізімге енгізілген барлық дереккөздерде мақала мәтінінде сілтемелер болуы және журналдың талаптарына сәйкес рәсімделуі тиіс.
- DOI тағайындалған барлық көздер үшін оны көрсету міндетті болып табылады.

APA Style стиліне сәйкес рәсімдеу

APA Style әдебиеттер тізімі стиліне сәйкес рәсімделеді (7th edition). (https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/journal-article-references).

APA Style мысалдары:

Журналдағы мақала:

Бір автор: Author, A. A. (Year). Title of the article. *Title of the Journal*, *Volume*(Issue), page range. DOI

Мысал: Rybaczewska, M. M. (2022). Ageing consumers and e-commerce activities. Ageing and Society, 42(8), 1879–1898. https://doi.org/10.1017/S0144686X20001932

Екі және одан да көп автор: Author, A. A., Author, B. B., & Author, C. C. (Year). Title of the article. *Title of the Journal*, *Volume*(Issue), page range. DOI

Мысал: Rybaczewska, M., & Sparks, L. (2022). Ageing consumers and e-commerce activities. Ageing and Society, 42(8), 1879–1898. https://doi.org/10.1017/S0144686X20001932

Кітап:
Бір автор: Author, A. A. (Year). *Title of the book* (Edition). Publisher. DOI/URL

Екі және одан да көп автор: Author, A. A., & Author, B. B. (Year). *Title of the book* (Edition). Publisher. DOI/URL

Мысал: Kotler, P. (2007). *Principles of marketing* (12th ed.). Pearson Education. https://books.google.com/books?id=5xKoQgAACAAJ

Кітаптағы тарау: Author, A. A., Author, B. B., & Author, C. C. (Year). Title of the chapter. In E. E. Editor & F. F. Editor (Eds.), *Title of the book* (pp. xx–xx). Publisher. DOI/URL
Мысал: Kim, J. S., & Froerer, A. S. (2018). Intersection of SFBT and trauma. In A. Froerer, J. von Cziffra-Bergs, J. Kim, & E. Connie (Eds.), *Solution-focused brief therapy with clients managing trauma* (pp. 10–23). Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/oso/9780190678784.003.0002
Газеттегі мақала: Author, A. A. (Year, Month Day). Title of the article. *Title of the Newspaper*. URL

Мысал: Tankersley, J. (2024, April 10). Inflation remains stubborn, complicating the Fed's path. *The New York Times*. https://www.nytimes.com/2024/04/10/business/economy/inflation-fed-rates.html

Веб-сайт: Author, A. A. (Year, Month Day). Title of the article. *Title of the Newspaper/Magazine*. URL
Мысал: World Bank. (2024, October 2). *World development indicators*. World Bank. https://www.worldbank.org/en/publication/wdi

APA Style стилінде мәтіндегі сілтеме мысалдары:

Бір автор
- Егер сөйлемде автордың тегі аталмаса: **(Smith, 2020)**
- Егер сөйлемде автордың тегі айтылса: **Smith (2020)**

Екі автор *(қашанда екі авторды көрсетіңіз)*
- Егер сөйлемде авторлардың тегі аталмаса: **(Smith & Brown, 2020)**
- Егер сөйлемде авторлардың тегі айтылса: **Smith and Brown (2020)**

Үш және одан да көп авторлар *(бірінші сілтемеден кейін et al жазылады)**
- Егер сөйлемде авторлардың тегі аталмаса: **(Smith *et al.*, 2020)**
- Егер сөйлемде авторлардың тегі айтылса: **Smith *et al.* (2020)**

Тікелей цитата
Тікелей дәйексөзде бет нөмірін көрсету керек.
- Егер сөйлемде автордың тегі аталмаса: **(Smith, 2020, p. 25)**

- Егер сөйлемде автордың тегі айтылса: **Smith (2020, pp. 25–27)**

Бір сілтемедегі бірнеше көздер

Дереккөздер алфавиттік ретпен орналастырылған және нүктелі үтірмен бөлінген**:**
(Brown, 2019; Smith, 2020)

Романизацияланған дереккөздер

Әдебиеттер тізімінде кириллицада ұсынылған жұмыстар болған жағдайда, әдебиеттер тізімін екі нұсқада ұсыну қажет: біріншісі – түпнұсқада, екіншісі – романизацияланған алфавитпен (транслитерация - translit-online.ru).

Екі нұсқа да әдебиеттер тізімі алфавиттік ретпен берілген және тек мәтінде келтірілген жұмыстар.

Әдебиеттер тізіміне тек мәтінде тікелей сілтемелері бар маңызды сілтемелер кіруі керек.

(рәсімдеу талабы: әдебиеттер тізімі - Times New Roman, қаріп өлшемі 10 кегль, ені бойынша туралау, жол аралығы: бірлік, абзац шегінісі: 0,8 см)

**** Әдебиеттен кейін авторлар туралы мәліметтерді үш тілде: қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде ұсыну қажет.***

Авторлар туралы мәліметтер (үш тілде)

Авторлардың өмірбаяны үшін толық аты-жөні, жұмыс орны мен лауазымы, ғылыми дәрежесі мен атағы, сондай-ақ байланыс ақпараты (e-mail және телефон) көрсетіледі.

Мысал:

1. Мергенбаев Асылбек Жанатович (*корреспондент автор*) — *доктор экономических наук, профессор кафедры менеджмента Казахского национального университета имени аль-Фараби (Алматы, Казахстан, e-mail: asylbek_a25@mail.ru);*

2. Адам Смит — *PhD, и.о. доцента кафедры менеджмента Казахского национального университета имени аль-Фараби (Алматы, Казахстан, e-mail: smit.a@mail.ru).*

Авторлар туралы мәлімет:

Автордың өмірбаяны үшін толық аты-жөнін, жұмыс орны мен лауазымын, ғылыми дәрежесі мен атағын, сондай-ақ байланыс ақпаратын (email және телефон) көрсетіңіз.

Мысалы:

1. ***Мергенбаев Асылбек Жанатович*** *(корреспондент автор) – экономика ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Менеджмент кафедрасының профессоры. (Алматы қ., Қазақстан, e-mail: asylbek_a25@mail.ru);*

2. ***Смит Адам*** *– PhD, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Менеджмент кафедрасының доцент м.а. (Алматы қ., Қазақстан, e-mail: smit.a@mail.ru).*

Information about authors:

For author biographies, please provide the full name, place of work and position, academic degree and title, as well as contact information (email and phone).

Example:

1. ***Mergenbayev Asylbek*** *(corresponding author) – Doctor of Economics, Professor of the Management Department at Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan, email: asylbek_a25@mail.ru);*

*2. **Adam Smith** – PhD, Acting Associate Professor of the Management Department at Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan, email: smit.a@mail.ru).*

(рәсімдеу талабы: авторлар туралы мәліметтер— Times New Roman, қаріп өлшемі 10 кегль, ені бойынша туралау, жоларалық интервал: бірлік, абзац шегінісі: 0,8 см)